

4

ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วฟอก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต
ภาควิชาการบัญชี
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-020-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014150

๑๗๔๑๖๐๓๐

COST AND RETURN ON INVESTMENT OF RET KENAF PRODUCTION

Miss Panee Pichetchsuntorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

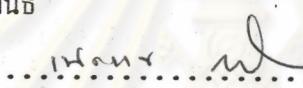
ISBN 974-569-020-1

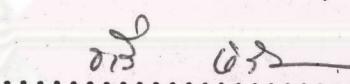
หัวขอวิทยานิพนธ์ ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วฟอก
โดย นางสาวภาณี พิเชฐสุนทร
ภาควิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา นายจิระศักดิ์ เพชรหอย
รองศาสตราจารย์คงมลี โภมาრทต

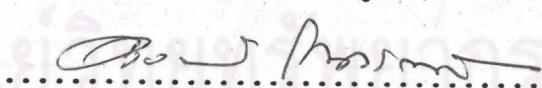
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

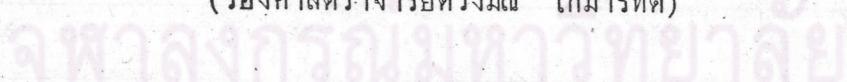
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ดาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ.อุดมฯ)
 อาจารย์ที่ปรึกษา
(นายจิระศักดิ์ เพชรหอย)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ธารี ทิรัญรัตน์)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์คงมลี โภมารทต)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์คงมลี โภมารทต)

ภาณุ พิเชฐสุ่นกร ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วฟอก (COST AND RETURN ON INVESTMENT OF RET KENAF PRODUCTION) อ. ศิริกษา นายธีระศักดิ์ เพชรหอย, 149 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงลักษณะที่นำไปสู่การผลิต ต้นทุน และผลตอบแทน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการผลิตปอแก้วฟอก

ผลของการวิจัยพบว่า การผลิตปอแก้วฟอกของพื้นที่เพาะปลูกขนาดเล็ก (1-5 ไร่) มีต้นทุน การผลิตที่เป็นเงินสดไว้ละ 447.34 บาท รายได้ไว้ละ 599.28 บาท ทำให้มีกำไรที่เป็นเงินสดไว้ละ 151.94 บาท คิดเป็นอัตราผลตอบแทนต่อค่ายาร้อยละ 25.35 พื้นที่เพาะปลูกขนาดกลาง (6-10 ไร่) มีต้นทุนการผลิตไว้ละ 569.17 บาท รายได้ไว้ละ 650.55 บาท ทำให้มีกำไรที่เป็นเงินสดไว้ละ 81.38 บาท คิดเป็นอัตราผลตอบแทนต่อค่ายาร้อยละ 12.51 พื้นที่เพาะปลูกขนาดใหญ่ (11-15 ไร่) มีต้นทุนการผลิตไว้ละ 634.75 บาท รายได้ไว้ละ 608.65 บาท ทำให้ขาดทุนเป็นเงินสดไว้ละ 26.10 บาท คิดเป็นอัตราผลตอบแทนขนาดใหญ่ต่อค่ายาร้อยละ 4.29 นอกจากนี้ยังพบว่า ปอแก้วฟอกที่ผลิตในท้องที่มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการแย霏ออกปอมีคุณภาพดีกว่าและให้ผลตอบแทนสูงกว่าท้องที่ที่มีแหล่งน้ำไม่สูงจะเพียงพอ ต่อการแย霏ออกปอ

จากการเปรียบเทียบผลตอบแทนพบว่า พื้นที่เพาะปลูกขนาดเล็กให้ผลตอบแทนที่เป็นเงินสดสูงกว่า พื้นที่เพาะปลูกขนาดกลางและขนาดใหญ่ และต้นทุนที่สำคัญของการผลิตปอแก้วฟอก คือ ค่าแรงงานในขั้นตอน การทำปอสุดให้เป็นปอฟอก

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การปัลป์
สาขาวิชา ..... การต้นทุน
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต ..... ดร. พิเชฐสุ่นกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

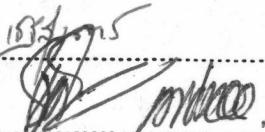
PANEE PICHECHSUNTORN: COST AND RETURN ON INVESTMENT OF RET KENAF
PRODUCTION. THESIS ADVISOR : MR.CHIRASAK PETCHOI. 149 PP.

The objective of this thesis is to do a research on general conditions of planting, cost and return on investment including problems and obstacles of ret kenaf production.

The results of the research are as follows :- The production cost in cash per rai of a small-size plantation (1-5 rais) was Baht 447.34 while the total revenue per rai was Baht 599.28, providing a net cash profit of Baht 151.94 per rai or a return of 25.23 percent on sales. For medium-size plantation (6-10 rais) the production cost in cash per rai was Baht 569.17 while the total revenue per rai was Baht 650.55, providing a net cash profit of Baht 81.38 per rai or a return of 12.51 percent on sales. For large-size plantation (11-15 rais), the production cost in cash per rai was Baht 634.75 while the total revenue per rai was Baht 608.65, giving a cash loss of Baht 26.10 per rai or a negative return of 4.29 percent on sales. Besides, it was found that the quality and return on investment of ret kenaf produced in the places where there was enough water to steep the kenaf were better than the ret kenaf produced in the places where there was little water available to steep the kenaf.

By comparison, it was found that the return of small-size plantations was better than those in medium and large sizes and the major part of the production costs was labour in processing raw kenaf into ret kenaf.

ภาควิชา การบัญชี
สาขาวิชา การต้นทุน
ปีการศึกษา 2530

ตามมือชื่อนักศิษย์ ..... ลงวันที่ ๒๖/๐๓/๒๕๓๕
ตามมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิจกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยความร่วมมือในการศึกษาเป็นอย่างดีของ
เกษตรกรผู้ผลิตปอแก้วฟอกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบ
พระคุณในความร่วมมือที่ค่อนข้าง และผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์เพ็ญแข สนิทวงศ์
และ อ.อยุธยา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ธารี หิรัญรัศมี กรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ สำหรับ
คุณจริงศักดิ์ เพชรหอย และรองศาสตราจารย์คงมลี โภมาธ์ทัต ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างยิ่งที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา และตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
ตั้งแต่แรกจนกระทั่งสำเร็จเป็นรูปเล่มอย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณคุณโซชี จุติกุล
เกษตรกรชาวสวนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและทุก ๆ ท่าน
ที่ไม่ได้อ่านมาในที่นี้มีส่วนช่วยในการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความสะดวก
ยิ่งขึ้น

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและผู้ที่สนใจหรือมีส่วนดี
ประการใด ผู้เขียนขออนุญาตเป็นสักการะแก่ บิดา มกราคม ซึ่งเป็นผู้มีพระคุณยิ่งตลอดจนบรรดา
อาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทิชาความรู้ทุกท่านแก่ผู้เขียน

ภาณี พิเชฐสุนทร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๒
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๓
กิจกรรมประการ.....	๔
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๙

บทที่

1. บทนำ.....	1
- ความเป็นมาของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	1
- สมมติฐานในการศึกษา.....	2
- ขอบเขตของการศึกษา.....	2
- วิธีการศึกษาและค้นคว้า.....	3
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	4
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับปอแท้ว.....	5
- ประวัติความเป็นมา.....	5
- ลักษณะทางพฤกษศาสตร์.....	6
- แหล่งปลูกปอในประเทศไทย.....	8
- การปลูกปอแท้วในประเทศไทย	10
- สภาพอากาศ.....	10
- สภาพพื้นที่และลักษณะดิน.....	10
- ฤดูปลูก.....	11
- ขั้นตอนการจัดการปลูกและการบำรุงรักษา.....	12
- ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวและการทำปอสุดให้เป็นปอฟอก	18
- ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพเส้นใยปอแท้ว.....	30
- การเก็บเมล็ดพันธุ์.....	30
- การขยายพันธุ์	31

	หน้า
- ประโยชน์ของปอแก้ว.....	31
- การตลาดของปอแก้วฟอก.....	31
3. ต้นทุนการผลิตปอแก้วฟอก.....	43
- ลักษณะของต้นทุนการผลิตปอแก้วฟอก.....	43
- ส่วนประกอบของต้นทุนการผลิตปอแก้วฟอก.....	44
- การรวบรวมต้นทุนการผลิตตามขนาดของฟาร์ม.....	45
- การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตของปอแก้วฟอกของ - ฟาร์มขนาดต่าง ๆ	65
- การรวบรวมต้นทุนการผลิตตามสภาพท้องที่มีแหล่งน้ำและไม่มี - แหล่งน้ำ.....	68
- การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตของปอแก้วฟอกตามสภาพท้องที่มี - แหล่งน้ำเพียงพอต่อการแข่งฟอกปอและท้องที่มีแหล่งน้ำไม่สูจະ เพียงพอต่อการแข่งฟอกปอ	68
- ต้นทุนการผลิตปอแก้วตากแห้ง.....	71
- การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตของปอแก้วตากแห้ง- ของฟาร์มขนาดต่าง ๆ	79
4. อัตราผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วฟอก.....	83
- รายได้จากการผลิตปอแก้วฟอกของฟาร์มขนาดต่าง ๆ	83
- รายได้จากการผลิตปอแก้วฟอกในท้องที่มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการ- แข่งฟอกปอและท้องที่มีแหล่งน้ำไม่สูจະเพียงพอต่อการแข่งฟอกปอ ..	85
- รายได้จากการผลิตปอแก้วตากแห้ง.....	87
- การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทน.....	89
- การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วฟอก.....	90
- การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วฟอกตามสภาพ- ท้องที่มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการแข่งฟอกปอและท้องที่มีแหล่งน้ำไม่สูจະ เพียงพอต่อการแข่งฟอกปอ.....	93

	หน้า
- การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วตากแห้ง...	99
- การวิเคราะห์ผลผลิตคุ้มทุน.....	102
- การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้ว- ฟอกกับปอแก้วตากแห้ง.....	107
5. สรุป ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	119
ประวัติผู้เขียน.....	149

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตปอแก้วระหว่างปีการเพาะปลูก 2525/2526 ถึง 2529/2530.....	9
2.2 ราคาน้ำขายได้ของปอแก้วฟอกเกรดเอ ปี พ.ศ. 2525-2531...	36
2.3 ความล้มเหลวของราคาน้ำแก้วฟอกเกรดบี ในตลาดระดับต่าง ๆ	37
2.4 ปริมาณการผลิต นำเข้าและส่งออกปอโลก ฤดูกาลการผลิต 2524-2528.....	38
2.5 ปริมาณและมูลค่าส่งออกปอแก้วไทย ปี พ.ศ. 2525-2530.....	40
2.6 ประเทศผู้ส่งออกสำคัญของไทย ในรอบแต่ละปีระหว่างปี 2525-2530...	41
2.7 ปริมาณอุปทานและอุปสงค์ของปอภายนอกในประเทศไทย ระหว่างปีการเพาะปลูก 2521/2522 ถึง 2530/2531.....	42
3.1 สรุปค่าแรงงานในการเตรียมดินเฉลี่ยต่อไร่ของการผลิตปอแก้วฟอก ของฟาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	49
3.2 สรุปต้นทุนการผลิตปอแก้วฟอกเฉลี่ยต่อไร่ของฟาร์มขนาดเล็ก ผืนที่เพาะปลูก 1-5 ไร่ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	59
3.3 สรุปต้นทุนการผลิตปอแก้วฟอกเฉลี่ยต่อไร่ของฟาร์มขนาดกลาง ผืนที่เพาะปลูก 6-10 ไร่ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	60
3.4 สรุปต้นทุนการผลิตปอแก้วฟอกเฉลี่ยต่อไร่ของฟาร์มขนาดใหญ่ ผืนที่เพาะปลูก 11-15 ไร่ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530	61
3.5 สรุปต้นทุนการผลิตปอแก้วฟอกเฉลี่ยต่อไร่ของฟาร์มทุกขนาดรวมกัน สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	62
3.6 สรุปต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่และต้นทุนเฉลี่ยต่อ กิโลกรัมของการผลิตปอแก้วฟอกของฟาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	64
3.7 สรุปอัตราเรียกใช้ของต้นทุนการผลิตปอแก้วฟอกของฟาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	67
3.8 สรุปต้นทุนการผลิตปอแก้วฟอกตามสภาพท้องที่ที่มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการแข่งขัน และท้องที่ที่มีแหล่งน้ำไม่สูงเพียงพอต่อการแข่งขัน สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	70

3.9	รายละเอียดการคำนวณหนักของปอแก้วตากแห้งต่อปอแก้วฟอก ของพาร์ม ขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	72
3.10	สรุปต้นทุนการผลิตปอแก้วตากแห้งเฉลี่ยต่อไร่ของพาร์มขนาดเล็ก ผืนที่เพาะ ปลูก 1-5 ไร่ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	73
3.11	สรุปต้นทุนการผลิตปอแก้วตากแห้งเฉลี่ยต่อไร่ของพาร์มขนาดกลาง ผืนที่- เพาะปลูก 6-10 ไร่ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	74
3.12	สรุปต้นทุนการผลิตปอแก้วตากแห้งเฉลี่ยต่อไร่ของพาร์มขนาดใหญ่ ผืนที่- เพาะปลูก 11-15 ไร่ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	75
3.13	สรุปต้นทุนการผลิตปอแก้วตากแห้งเฉลี่ยต่อไร่ของพาร์มทุกขนาดรวมกัน - สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	76
3.14	สรุปต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่และต้นทุนเฉลี่ยต่อ กิโลกรัมของการผลิตปอแก้วตากแห้ง ของพาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	78
3.15	สรุปอัตราเรียลละของต้นทุนการผลิตปอแก้วตากแห้งของพาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	81
3.16	สรุปการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตปอแก้วฟอกกับปอแก้วตากแห้งของพาร์ม ขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530	82
4.1	สรุปรายได้จากการผลิตปอแก้วฟอกเฉลี่ยต่อไร่ของพาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับ- ปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	84
4.2	สรุปรายได้จากการผลิตปอแก้วฟอกตามสภาพท้องที่ที่มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการ- แปรฟอกปอและท้องที่มีแหล่งน้ำไม่สูจจะเพียงพอต่อการแปรฟอกปอ สำหรับปีการ- เพาะปลูก 2529/2530	86
4.3	สรุปรายได้จากการผลิตปอแก้วตากแห้งเฉลี่ยต่อไร่ของพาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	88
4.4	สรุปการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วฟอกเฉลี่ยต่อไร่ ของพาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	91
4.5	การเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วฟอกเฉลี่ยต่อไร่และ เฉลี่ยต่อ กิโลกรัมของพาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530	92

4.6	การเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนของการผลิตปอแก้วฟอกตามสภาพห้องที่มี แหล่งน้ำเพียงพอต่อการแข็งฟอกปอและห้องที่ไม่มีแหล่งน้ำไม่สูจฉะเพียงพอต่อ ^{ชี้แจง} การแข็งฟอกปอ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530	98
4.7	สรุปการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วตากแห้งเฉลี่ยต่อไร่ ของฟาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530.....	100
4.8	การเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วตากแห้งเฉลี่ยต่อไร่ และเฉลี่ยต่อโภคปริมาณของฟาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก- 2529/2530.....	101
4.9	สรุปการเปรียบเทียบปริมาณผลผลิตคุ้มทุนของต้นทุนการผลิตที่เป็นเงินสด ของปอแก้วฟอกและปอแก้วตากแห้ง สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530...	106
4.10	สรุปการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการผลิตปอแก้วฟอกกับปอแก้ว- ตากแห้งของฟาร์มขนาดต่าง ๆ สำหรับปีการเพาะปลูก 2529/2530....	108

ศูนย์วิทยาศาสตร์ชั้นนำ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ต้นปอแก้วพันธุ์โนนสูง 2.....	24
2	การตัดปอ.....	24
3	การมัดปอ.....	25
4	การแขปอสดในแหล่งน้ำ.....	25
5	การลากปอสดที่เปลี่ยนหัวที่จะทำการลอกได้แล้วขึ้นจากน้ำ	26
6	การลอกเส้นออกจากปอสดหั้งต้นที่น้ำไปแข่น้ำ.....	26
7	การลอกเส้นออกจากปอสดหั้งต้นที่น้ำไปแข่น้ำ.....	27
8	การลอกปอกกลีบสดด้วยมือ.....	27
9	การลอกปอกกลีบสดด้วยเครื่องมือกล.....	28
10	การพาดล้างปอ.....	28
11	การตามปอ.....	29
12	ปอที่ตากแห้งและเข้าเช็ดแล้ว.....	29
13	แผนผังการนำปอไปใช้ประโยชน์.....	32

ศูนย์วิทยากรรัพย์การ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย